

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ 10'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ

(Β'. Κορ. 11, 31—12, 10.).

Ἡ μεγάλη ἀξία τῆς ταπεινοφροσύνης. — Μία ὀπτασία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. — Ἡ δύναμις τῆς θείας χάριτος.

Κανείς δὲν ἔμπορὶ νὰ φαντασθῇ μὲ ποίαν δόξαν, μὲ ποῖον μεγαλεῖον, μὲ ποίαν λαμπρότητα ἦτο στολισμένος ὁ Ἑωσφόρος, ὅταν ἐβγῇκε ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πλάστου του. Ὁ ἥλιος ἦτο σκοτεινὸς ἀπέναντί του· ἡ δὲ ροδόχρους χαραυγὴ ἦτο σκιά, παραβαλλομένη πρὸς τὴν λάμψιν τοῦ χαριτωμένου τούτου πλάσματος. Ὅλος ὁ ἀόρατος κόσμος, ὅλαι αἱ χιλιάδες καὶ αἱ μυριάδες τῶν ἀγγέλων ἦσαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς του. Ἦτο ἡ τελειότερα εἰκὼν τοῦ πλάστου του. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ τόσον εὐτυχὲς πλάσμα, αὐτὴν τὴν ἀγαθὴν φύσιν, ἡ ὁποία μὲ τόσον πολλὰς χάριτας ἦτο στολισμένη, ἡ ὑπερηφάνια καὶ ὁ ἐγωῖσμός ἤρκεσαν εἰς μίαν στιγμὴν νὰ τὴν καταστρέψουν. Μία σκέψις ὑπερήφανος, εἰς λογισμὸς ἐγωῖστικὸς ἀφῆρεσαν ἀπὸ τὸ ἔνδοξον ἐκεῖνο ὃν ὅλην τὴν δόξαν καὶ ὅλην τὴν λαμπρότητα, καὶ ἀπὸ ἄγγελον φωτὸς τὸ ἔκαμαν μαῦρον καὶ σκοτεινὸν διάβολον, κάτοικον τοῦ ζοφεροῦ Ἄδου. Μόλις ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν του νὰ γίνῃ ὁμοῖος τῷ ὑψίστῳ καὶ ἀμέσως ἀπὸ τὰ οὐράνια ὕψη, κατέπεσεν εἰς τὰ τάρταρα τοῦ Ἄδου. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὀλίγα ὃ καθεὶς ἔμπορὶ νὰ ἐννοήσῃ μὲ πολλὴν εὐκολίαν, πόσον μεγάλη ἁμαρτία εἶναι ἡ ὑπερηφάνια καὶ πόσον πάλιν ἀφ' ἑτέρου μεγάλη ἀρετὴ εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη. Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ταπεινὸς καὶ μετριοφρων, νὰ μὴ λέγῃ δηλ. λόγια μεγάλα καὶ νὰ μὴ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀνώτερον ἀπὸ ὅ,τι εἶναι, τοῦτο ἔχει μεγάλην ἀξίαν καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Φυσικὰ ὁ ἄνθρωπος ἀποστρέφεται καὶ περιφρονεῖ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν νὰ αὐτε-

παινῶνται. Καὶ τὰ πλέον μεγάλα κατορθώματα καὶ αἱ πλέον ἄγαι πράξεις χάνουν πολὺ ὅταν θελήσῃ κανεὶς ὁ ἴδιος νὰ τὰς ἐπαινέσῃ καὶ νὰ τὰς ἐξυμνήσῃ. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ σοφὸς συμβουλεύει νὰ ἀφίνωμεν τοὺς ἄλλους νὰ μᾶς ἐπαινοῦν καὶ νὰ μὴ αὐτεπαινώμεθα **μὲ τὸ ἴδιόν μας στόμα**. Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡ ταπεινοφροσύνη ἔχει μεγάλην ἀξίαν. Παράδειγμα δὲ πρόκειται εἰς ἡμᾶς ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἐν τῷ Ἱερῷ Εὐαγγελίῳ. Μεγάλα λόγια καὶ πολλὰς ἀρετάς του διηγείτο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁ Φαρισαῖος, ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας μὲ πολλὴν ταπεινοφροσύνην προσηύχετο ὁ Τελώνης. Ἐχομεν ὅμως τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὁ μὲν Τελώνης ἐδικαιώθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὁ Φαρισαῖος κατεκρίθη.

Τὴν μεγάλην λοιπὸν ἀξίαν τῆς ταπεινοφροσύνης διδαχθεὶς καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀποφεύγει νὰ αὐτεπαινῇται καὶ νὰ περιαντολογῇ. Κατηγορεῖται ὅτι δὲν εἶναι Ἀπόστολος, ὅτι δὲν εἶδε τὸν Κύριον, ὅτι δὲν ἠξιώθη τῶν αὐτῶν χαρίτων, τῶν ὁποίων ἠξιώθησαν οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι. Καὶ ἐνῶ ἔχει τόσας **ὀπτασίας** καὶ τόσας **ἀποκαλύψεις** νὰ διηγηθῇ καὶ νὰ ἀποστομώσῃ τοὺς κατηγοροὺς του ἀπὸ μεγάλην ταπεινοφροσύνην τὰς παρασιωπᾷ. Ἀλλὰ καὶ ὅταν πλέον ἀποφασίζῃ νὰ τὰς ἀναφέρῃ, τὸ κάμνει μὲ τόσας προφυλάξεις καὶ μὲ τόσας συστροφάς. Καὶ πρῶτον ἐπικαλεῖται τὸν Θεὸν μάρτυρα τῶν λεγομένων του, ὅτι δηλ. ὅσα λέγει εἶναι ἀληθῆ. Κατόπιν ἀναφέρει ἐν περιστατικόν, τὸ ὁποῖον τῷ συνέβη εἰς τὴν Δαμασκόν· ὅπου ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ βασιλέως Ἀρέτα ἤθελε νὰ τὸν πιάσῃ καὶ ἔβαλεν ἀνθρώπους νὰ φυλάγουν ὅλας τὰς πύλας τῆς πόλεως, ὁπότε αὐτὸς ἠναγκάσθη διὰ νὰ φύγῃ, νὰ καταβῇ ἀπὸ ἐν παράθυρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπάνω εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, μέσα εἰς ἕνα κάλαθον καὶ τοιουτοτρόπως νὰ διαφύγῃ. Ὑστερον πάλιν θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς ἀποκαλύψεις καὶ τὰς ὀπτασίας, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀποφεύγει, διότι δὲν τὸ θεωρεῖ τοῦτο συμφέρον. Τέλος ἀποφασίζει νὰ προβῇ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν διστάζει· φοβεῖται μήπως, ἀντὶ νὰ ὠφελήσῃ βλάβῃ καὶ διὰ τοῦτο στρέφει τὸν λόγον εἰς τρίτον πρόσωπον καὶ ὁμιλεῖ ὡς περὶ ἄλλου τινός, Γνωρίζω, λέγει, ἕνα ἄνθρωπον **ἐν Χριστῷ**, ὁ ὁποῖος δηλ. εὐρίσκεται ἐν τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς στενὴν σχέσιν καὶ

συνάφειαν πρὸς τὸν Χριστόν. Τοῦτο δὲ τὸ ὅποιον θὰ διηγηθῶ λέγει, ἔγινε πρὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν (ἤτοι καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Παῦλος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν.) Γνωρίζω, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἠρπάγη ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ ὠδηγήθη ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν τρίτον οὐρανόν, Τώρα ἐὰν θέλητε νὰ μὲ ἀκριβοξετάσητε πολλὰ πράγματα, ἂν δηλ. αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶχε καὶ τὸ σῶμά του, ἢ μόνον ἡ ψυχὴ του ὠδηγήθη ἐκεῖ, τοῦτο ἐγὼ δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ τὸ πληροφορήσω. Τοῦτο ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει. Ἐγὼ τοῦτο μόνον γνωρίζω ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἐφέρθη εἰς τὸν Παράδεισον καὶ ἐκεῖ ἤκουσε λόγια ὅπου δὲν λέγονται, λόγια, τὰ ὅποια δὲν ἡμπορεῖ ἄνθρωπος νὰ τὰ εἴπῃ.

Τοιοιτοτρόπως λοιπὸν μὲ πολλὰς προφυλάξεις καὶ μὲ μεγάλην ταπεινοφροσύνην ὁ Ἀπόστολος διηγεῖται μίαν σπουδαιοτάτην ἀποκάλυψιν, τῆς ὁποίας ἠξιώθη μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Ἀφοῦ δὲ μὲ τόσην σοφίαν ἐξέθηκε τὸ μέγα τοῦτο τοῦ βίου του γεγονός, χωρὶς διόλου νὰ σκανδαλίσῃ κανένα, λέγει κατόπιν τὰ ἑξῆς, τὰ ὅποια ἀκόμη περισσότερον δεικνύουν τὴν μεγάλην ταπεινοφροσύνην του. Ἐγὼ, λέγει, εἶμαι ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχω πολλὰς ἀδυναμίας. Δι' ἓνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἠξιώθη τόσον μεγάλης τιμῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ καυχηθῇ. Ἀλλ' ἐγὼ διὰ τὸν ἑαυτόν μου εἰς τί νὰ καυχηθῶ; Δὲν ἔχω ἄλλο τι, παρὰ τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας μου. Οἱ ἄφρονες καὶ οἱ ἀνόητοι καυχῶνται διὰ πράγματα, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν. Ἐγὼ ὅμως ἐὰν θελήσω νὰ καυχηθῶ δὲν θὰ ᾔμαι ἀνόητος, διότι θὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν θὰ καυχηθῶ, διότι φοβοῦμαι μήπως νομισθῶ ἀνώτερος ἀπὸ ὅ,τι εἶμαι. Ὡσὰν νὰ λέγῃ. Ἐχω τόσας ἀποδείξεις τῆς Ἀποστολικῆς μου ἀξίας καὶ τόσον πολλὰς ἀποκαλύψεις νὰ σᾶς διηγηθῶ, ἀλλὰ ἀποφεύγω διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσω τοὺς ἀπλουστεροὺς. εἶναι δὲ τόσον πολλαὶ αἱ ἀποκαλύψεις, αἱ ὅποια ἔγειναν εἰς ἐμὲ, ὥστε διὰ νὰ μὴ ὑπερηφανευθῶ δι' αὐτάς, μοι ἐδόθη μία πληγὴ, μία τιμωρία, ἓνας σκόλοψ διὰ νὰ μὲ ἐνθυμίσῃ τὸ τί εἶμαι, ὥστε νὰ μὴ ὑπερηφανευθῶ. Πολλὰς φορὰς παρεκάλεσα τὸν Κύριον νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτόν, ἀλλὰ δὲν με ἤκουσε καὶ μοι εἶπε: σὲ φθάνει ἡ χάρις μου. ἡ δύναμίς μου ἡ ἄπειρος ἀποδεικνύεται μὲ τὴν ἰδικήν σου ἀσθένειαν.

νειαν καὶ ἀδυναμίαν. Καὶ πράγματι· ἡδύνατο βέβαια ὁ Θεὸς νὰ ἐκλέξῃ διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας, πλουσίους καὶ εὐγενεῖς, ἄρχοντας καὶ δυνάστας. Ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἐπικράτηςις τῆς θρησκείας του εἰς τὰ ὄπλα καὶ εἰς τὴν βίαν δηλ· εἰς δυνάμεις ἀνθρωπίνους. Ἦθελε νὰ φανῇ ἡ δύναμις τῆς χάριτός του, ἤθελε νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν ἄπειρον δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἀδύνατα πλάσματα ἀντλοῦν ἀπὸ τὴν χάριν του. Καὶ πράγματι· ἡ θεία χάρις εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἐνδυναμώνει τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν καὶ ἀναπληροῖ τὰς ἀνθρωπίνους ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίας. Μὲ τὴν δύναμιν τῆς θείας χάριτος αἱ ἀγράμματοι καὶ πτωχοὶ ἀλιεῖς τῆς λίμνης Γενισαρὲτ ἔγιναν διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης καὶ ἐβάστασαν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ **ἐνώπιον ἔθνων καὶ βασιλέων, υἱὼν τε Ἰσραὴλ.** Μὲ τὴν δύναμιν τῆς θείας χάριτος ἐθαυματούργησαν τόσα θαύματα ὅλοι οἱ ἅγιοι ἄνδρες. Μὲ τὴν δύναμιν τῆς θείας χάριτος ἡ γυναικεία ἀσθένεια καὶ αὐτὴ ἡ παιδικὴ ἀδυναμία, ἐνίκησε τὰ θράσθη τῶν τυράννων καὶ κατήσχυνε τοὺς ἀσεβεῖς. Μὲ τὴν δύναμιν τῆς θείας χάριτος τὴν ὁποίαν παντοτεινὰ ἡ Ἐκκλησία μοιράζει εἰς τὰ τέκνα της διὰ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, κατορθώνομεν καὶ ἡμεῖς νὰ φυλάττωμεν ἅμωμον τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν μᾶς παρέδωκαν οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ νὰ πράττωμεν τὰ ἔργα τῆς εὐσεβείας, τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης. Ἄς μὴ ἀπομακρυνώμεθα λοιπὸν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἃς μετέχωμεν τακτικῶς τῶν ἐν αὐτῇ τελουμένων μυστηρίων ἐν πάσῃ ταπεινοφροσύνῃ, **ἵνα ἐπισκηνώσῃ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.** Γένοιτο.

5 Ὀκτωβρίου 1903

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

02/09/25

902714

НБ ОНУ